7/365

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Personel Genel Müdürlüğü

SAYI : B.07.0.PER.0.29/6-22-293
KONU:

016770 *22.04.2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 04.04.2003 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/365-1278/5159 sayılı yazısı.

Hatay Milletvekili Sayın Züheyir AMBER'in, yazılı soru önergesinde belirtilen ve tarafımca cevaplandırılması istenen sorulara ilişkin cevabımız aşağıda sunulmuştur:

1- Memleketimizdeki tütün ve alkollü içecekler piyasasının gelişen teknolojik ve ekonomik şartlar çerçevesinde yeniden düzenlenmesi ve bu kapsamda Tekel Genel Müdürlüğü'nün özelleştirilmesi konusundaki çalışmalara başlanılması hususları, Yedinci ve Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planlarında yer almıştır.

06.03.1995 tarihli Türkiye AT Ortaklık Konseyi Kararının rekabet ve mevzuatın yakınlaştırılması ile ilgili maddelerinde Türkiye'nin; gümrük birliğinin yürürlüğe girmesinden itibaren 1 yıl içerisinde kamu teşebbüslerine ve diğer teşebbüslere verilen özel ve münhasır yetkiler ile ilgili kurallarının Avrupa Ekonomik Topluluğunu kuran anlaşmanın ilkelerine uygun hale getirilmesini, ikinci yılın sonundan itibaren ortaklık konseyi tarafından belirlenen takvim ve koşullar çerçevesinde ticari karakterli devlet tekellerinin üye devletler ve Türkiye vatandaşları arasında ayrımcılık yaratmamasını temin edeceği hususlarına yer verilmiştir.

Bu çerçevede hazırlanan 03.01.2002 tarihli, 4733 sayılı Kanunla da Tekel'in özelleştirilmesine imkan sağlayacak düzenlemeler yapılmıştır.

58 ve 59'uncu Hükümet Programlarında da "KİT'lerin özelleştirilmesine kararlı olunduğu, özelleştirme süreci ve uygulamalarını hızlandırmaya yönelik politikaların oluşturulacağı, özelleştirmenin, ekonomik faaliyet icra eden kamu kurum ve kuruluşlarının piyasa koşullarında özel sektöre aktarılması olarak ele alınacağı" ifadeleri yer almaktadır.

2) Özelleştirmenin esas amacı, ekonominin uluslararası rekabet gücüne kavuşturulması ve rasyonelleştirilmesi olarak görülmelidir. Bu çerçevede kâr eden bir kuruluş olan Tekel'in özelleştirilmesi sonrası faaliyetlerinin daha etkinleştirilerek kârının artması, kâr üzerinden alınan dolaysız ve ürünler üzerinden alınan dolaylı vergiler yoluyla Hazine'ye kaynak girişinin artırılması amaçlanmaktadır.

3) Özelleştirme uygulamalarında ve bu arada Tekel'in özelleştirilmesinde en yüksek değerin elde edilmesine ve yeni yerli ve yabancı tekellerin yaratılmamasına özen gösterilecektir.

Tütün mamulleri üzerinden alınmakta olan vergilerin maksimizasyonu ve özelleştirme sonrası kuruluşların iş ve işlemlerinin ülkemiz mevzuatının verdiği yetkiler doğrultusunda Rekabet Kurulu başta olmak üzere ilgili kuruluşlar tarafından yakından takip edileceği, herhangi bir spekülatif harekete izin verilmeyeceği tabiidir.

4) Memleketimizde yetiştirilen şark tipi tütünlerin yaklaşık 60.000 tonu yurt içinde başta Tekel olmak üzere diğer özel sektör kuruluşları tarafından sigara fabrikalarında kullanılmakta, 100.000 ton kadar tütün ise tütün tüccarları ve Tekel tarafından üreticiden alınarak ihraç edilmektedir.

Şark tipi tütünler dünyada yaygın olarak üretilen Blended sigara harmanlarında belirli bir oranda kullanılmakta olduğundan, tütün ihracatı artarak devam edecek, memleketimizdeki sigara üretiminde kullanılan tütün miktarlarında bir değişiklik olmayacaktır.

Son iki yılda memleketimizde üretilen yaprak tütün miktarı ihracat ve yerli kullanım için 150.000 ton olarak öngörülen ideal seviyeye oturmuş bulunmaktadır. Bu miktarın yazılı sözleşme ve açık artırma yöntemi ile alınıp satılması, rekabeti ve kaliteli tütün üreticiliğini teşvik edecek, kaliteli tütün üreticisinin daha çok gelir elde etmesini sağlayacaktır.

SAYI : B.07.0.PER.0.29/6-22-293
KONU:

Ayrıca yurt içi ve yurt dışında kullanım şansı bulunmayan tütünlerin destekleme alımı adı altında alınarak kaynak israfına yol açılması uygulamasına son verilmiş, kaliteli tütün üretimi ve satışı özendirilmiştir. Alternatif tarım projeleri ile tütün üretiminden vazgeçecek üreticilerin yeni ürünler üretimine yönelmesi hedeflenmiştir.

5) İlk soru nedeni ile yapılan açıklamalarda da ifade edildiği üzere, 58 ve 59 uncu Hükümet Programlarında yer alan özelleştirme hedeflerine hızlı, kararlı şeffaf bir uygulama ile ulaşılması, muhtemel olumsuz etkilerin en aza indirilmesi yönünde tüm önlemler alınmaktadır.

6) 03.01.2002 tarihli, 4733 sayılı Kanunla, memleketimizdeki tütün iç ve dış alımı ve satımı konuları yeniden düzenlenmiş bulunmaktadır.

Bu Kanun uyarınca "Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu ve Kurulu" oluşturularak, üretici tütünlerinin yazılı sözleşme esası veya açık artırma yöntemi ile alınıp satılması hususlarında düzenleme yapma yetkisi anılan Kurula verilmiştir.

Sözkonusu Kanunda tütün ekimini sınırlayan bir husus bulunmamakta olup, sadece Tekel Genel Müdürlüğü tarafından yapılmakta olan ve Hazineye büyük külfetler getiren destekleme tütün alımlarına son verilmiş bulunmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı